

## Etapy Rozwoju Człowieka (przykład ŚJ)

| Wiek | fizyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | duchowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0-1  | <p>Wegetujesz<br/> Żyjesz dniem dzisiejszym<br/> Umiesz płakać, ale nie mówić albo wstać<br/> Interesuje cię jedzenie i bezpieczeństwo<br/> We wszystkim polegasz na innych<br/> Nie masz odporności ani sił<br/> Bez opieki umierasz<br/> Jeśli nie płaczesz, trzeba sprawdzać, czy żyjesz</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Nie masz celu ani sensu życia<br/> Nie planujesz niczego, słuchasz planów innych<br/> Narzekasz, bo wszystko było złe, ale sam nic nie zmieniasz<br/> Słuchasz co mówią inni. Jest przyjemnie gdy cię zauważają i przytulą<br/> Nie rozwijasz się sam, wierzysz nauczycielom<br/> Nie masz tożsamości ani przekonania<br/> Wymagasz opiekuna, bo inaczej znikniesz<br/> Jeśli nie dajesz o sobie znać, trzeba cię odwiedzić</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|      | <p>Po 2 latach widać, czy nie wymagasz pomocy specjalisty<br/> Dalszy postęp jest zarządzany fizycznością i społeczeństwem</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Po 2 latach odrzucamy cię, bo nie zrobiłeś postępu<br/> Dalszy postęp jest zarządzany strukturą organizacji i do niej ograniczony</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 2-4  | <p>Masz rodzinę i świadomość<br/> Mama wie wszystko, nad wszystkim panuje<br/> Przejmujesz teorie i powiedzenia mamy<br/> <u>Jest bezpiecznie</u>, ale tylko z rodzicami<br/> <u>Jesteś szczęśliwy</u> z rodziną, myślisz, że tak wygląda życie<br/> Skrzywdzony popłaczesz sobie, ale sam jesteś winny<br/> Postępu w życiu nadaje nowa zabawka, bajki, wycieczka<br/> Jesz to co dają, sam nie umiesz nic przyrządzić<br/> Umiesz mówić, ale słuchasz mamy<br/> Umiesz chodzić, ale trzymasz się mamy<br/> Jeśli jest za cicho, trzeba sprawdzać, co robisz<br/> Poza domem nie przetrwasz za długo</p> | <p>Jesteś częścią zboru i masz tożsamość<br/> Religia zna odpowiedź na każde pytanie, wszystko organizuje<br/> Przejmujesz definicje i slogany religijne<br/> <u>Czujesz się bezpiecznie</u>, ale tylko ze zbozem<br/> <u>Jesteś szczęśliwy</u> w zborze, myślisz, że tak wygląda wieczność<br/> Skrzywdzony bierzesz winę na siebie i niedoskonałość<br/> Postępu w życiu nadaje „nowe światło”, publikacja, kolejny kongres<br/> Myślisz to, czego aktualnie cię uczą, nie masz własnego zdania<br/> Nie dyskutujesz, jesteś posłuszny wskazówkom<br/> Nie wychodzisz poza zbór, nie rozumiesz świata zewnętrznego<br/> Składasz sprawozdanie, żeby sprawdzać, co myślisz<br/> Nie umiesz żyć bez organizacji</p> |
|      | <p>Jeśli nie jesteś szczęśliwy, skupią się na pomocy<br/> Jeśli się oddalisz, natychmiast cię szukają</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Jeśli nie tryskasz radością, to nie dopisujesz, musisz robić więcej<br/> Jeśli się oddalisz, to cię unikają, stajesz się złym towarzystwem</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5-10 | <p>Odkrywasz siebie<br/> Zaczynasz dbać o siebie: cukierki, bajki, gry<br/> Boisz się, ale dotykasz rzeczy zakazanych, gdy nikt nie patrzy<br/> Chcesz wiedzieć „dlaczego?”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Odkrywasz prawdy i nie boisz się prawdy<br/> Zbierasz różne źródła wiedzy<br/> Boisz się, ale dotykasz rzeczy zakazanych, gdy nikt nie widzi<br/> Poznajesz pochodzenie i uzasadnienie nauk</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | <p>Nie pasuje ci ślepe posłuszeństwo<br/> Zauważasz, gdy mama nie dba o ciebie<br/> Silnie odczuwasz niesprawiedliwość<br/> Głośno wyrażasz własne zdanie<br/> Gdy jest ci źle, szukasz pomocy<br/> Uczysz się Życ w społeczeństwie<br/> Wiesz już, że nie wszystkim można zaufać<br/> Nie umiesz Życ z ograniczeniami: słodycze, bajki, jedzenie, spanie</p>                                                                                                                                                 | <p>Nie zadowalas się płytkim wyjaśnieniem i uzasadnieniem<br/> Zauważasz, że organizacja nie dba o twoje dobro<br/> Silnie odczuwasz błędne decyzje i fałszywe nauki<br/> Rozmawiasz z innymi gdy masz wątpliwości<br/> Sam potrafisz zadbać o swój stan, nie czekasz biernie<br/> Uczysz się Życ pomiędzy ludźmi<br/> Wiesz już, że nie wszystkim można zaufać<br/> Nie umiesz Życ z ograniczeniami: wyłącz myślenie, nie miej wątpliwości</p>                                                                                                                             |
|       | <p>Jeśli masz zaległości w szkole albo zamykasz się, pomagają ci<br/> Jeśli się uczysz Życ w społeczeństwie, wszyscy się cieszą<br/> Jeśli wyrażasz własne zdanie, cieszą się z asertywności<br/> Jeśli opuszczasz dom, zakładają „gorącą linię”</p>                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Jeśli za dobrze się uczysz w szkole, jesteś nieprzykładny<br/> Jeśli szukasz towarzystwa świata, będziesz naznaczony<br/> Jeśli masz inne zdanie, wyrzucą cię jako odstępcę<br/> Jeśli opuszczasz organizację, przestają odbierać telefony</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 12-16 | <p>Jestem wolny, nic nie muszę<br/> Dogaduję się tylko z rówieśnikami zbuntowanymi, jak ja<br/> Rodzina jest zacofana i opóźniona w rozwoju<br/> Mam bałagan w życiu, ale to moje życie<br/> Wyśmiewamy ludzi, bo są bez mózgu i nic nie widzą<br/> Sprawdzam i testuję wszystko<br/> Nie potrzebuję nikogo, dlatego się wymądrzam<br/> Szkola jest przeżytkiem i nie jest wcale ważna<br/> Mogę Życ bez przyjaciół, dlatego ich odtrącam<br/> Żyjesz dniem dzisiejszym: dziś piję piwo i jestem w niebie</p> | <p>Jestem wolny, nic nie muszę<br/> Dogaduję się <u>tylko</u> z takimi samymi, jak ja<br/> Organizacja jest zacofana i powinna być rozwiązana<br/> Mam bałagan w głowie, ale nikomu nic do tego<br/> Wyśmiewamy ludzi, bo nie mają własnego rozumu i są ślepi<br/> Czytam i oglądam wszystko co mi się podoba<br/> Nie potrzebuję nikogo, dlatego gadam bzdury<br/> Rozwój osobisty nie jest mi potrzebny a prawda nie istnieje<br/> Nie dbam o przyjaciół, bo nie chcę się z nimi liczyć<br/> Żyjesz dniem dzisiejszym: dziś świętuję urodziny i jestem przeszczęśliwy</p> |
|       | <p>Cieszysz się Życiem, rodzina cieszy się z tobą<br/> Narobiłeś sobie kłopotów, rodzina ci współczuje<br/> Nauczyłeś się korzystać z wolności, wszyscy są spokojniejsi</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Cieszysz się Życiem, ludzie liczą na twoje nieszczęście<br/> Masz kłopoty, ludzie się cieszą, bo Bóg cię opuścił<br/> Poszedłeś do świata, więc zginiesz w armagedonie</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 18+   | <p>Wybieram kierunek na przyszłość i szukam zasad<br/> Jednak potrzebuję ludzi<br/> Znam już skutki używek, słodczy, bójek<br/> Lenistwo niczego nie przyniosło<br/> Czasy nie są już coraz gorsze, ale żyje się coraz lepiej<br/> Chciałbym mieć rodzinę</p>                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Kształtuję swoje przyszłe poglądy i zasady<br/> Potrzebuję przyjaciół i ludzi zaufanych<br/> Znam zgorzknienie, stratę czasu, bezsens czepiania się<br/> Poznałem pustkę, nicość i jałowość życia<br/> Czasy nie są krytyczne, ale najlepsze ze wszystkich, w których żyli ludzie<br/> Moim Życiem kierują decyzje a nie przypadek i emocje</p>                                                                                                                                                                                                                          |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>Chcę należeć do jakiejś grupy</p> <p>Chcę mieć swój kąt, zbudować dom</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Mam potrzeby duchowe i potrzebuję nowego kierunku</p> <p>Może znajdę sensowną organizację</p> <p>Chcę własnej tożsamości i tworzenia czegoś sensownego</p> <p>Jestem wolny, ale mam więcej pytań niż odpowiedzi</p> <p>Wiem, kim chcę być i decyduję o tym osobiście</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 24+ | <p>Przyspieszam planując tylko przyszłość</p> <p>Niesamolubni rodzice stali się przyjaciółmi a nie rodzicami</p> <p>Chcę rozwijać fach, rozwijać naukę</p> <p>Pragnę odnieść sukces</p> <p>Dbam o wizerunek, kreuję markę</p> <p>Mogę pomóc komuś, bo potrafię</p> <p>Umiem zrobić dobre rzeczy i lubię się nimi dzielić</p> <p>Uczę się rozpoznawać przyjaciół i pasożytów</p> <p>Uczę się równowagi w korzystaniu i zabezpieczeniu przyszłości</p> | <p>Przyspieszam rozumiejąc świat duchowy</p> <p>Niesamolubni nauczyciele stali się przyjaciółmi</p> <p>Dbam o rodzinę, przyjaciół, znajomych</p> <p>Kształtuję kierunek rozwoju bliskich, ale oni podejmują decyzje</p> <p>Rozwijam siebie i już wiem, że tak będzie zawsze</p> <p>Nie rywalizuję i nie walczę z nikim i nie ma to sensu</p> <p>Rozpoznaję konstrukcję religii, sekt, organizacji, partii politycznych</p> <p>Rozumiem w pełni, dlaczego i komu nie mogę ufać</p> <p>Mam wiedzę o każdym z członków rodziny, by zawsze mogli na mnie polegać</p> <p>Poznaję życie przyjaciół i znajomych, by im pomagać</p> <p>Dbam o dobre relacje rodziny w społeczności</p> <p>Szukam okazji do pomocy i staram się ich nie przegapić</p> <p>Czas staje się najcenniejszym dobrem, choć nie jestem mesjaszem</p> |
| 30+ | <p>Przyspieszam planując tylko w świecie wirtualnym</p> <p>Opracowuję strategie długofalowe</p> <p>Zmieniam status społeczny</p> <p>Przestałem gromadzić gadżety</p> <p>Poznałem wszystkie swoje predyspozycje i talenty</p>                                                                                                                                                                                                                         | <p>Przyspieszam rozwijając świat duchowy wirtualnie</p> <p>Postęp staje się nieodłączną częścią życia</p> <p>Różnice poglądów i wniosków łączą a nie dzielą</p> <p>Pragnę wzbogacać życie różnych ludzi wokół mnie</p> <p>Zauważam życie każdego z osobna, rozpoznaję schematy myślowe</p> <p>Umiem wytworzyć dobra duchowe i dzielić się nimi</p> <p>Rozróżniam ludzi wolnych od podążających za innymi</p> <p>Opracowuję metody wspierania, dobieram myśli i przykłady</p> <p>Rozpoznaję manipulację religijną, polityczną, społeczną</p> <p>Nie da się mnie poniżyć i nie wiem, co to obraza</p> <p>Pragnę sięgać w życie głębiej i rozumieć społeczności</p> <p>Nie potrzebuję być widoczny i widziany</p> <p>Przestają mieć znaczenie sława, tytuły i wyróżnienie</p>                                          |

|     |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                       | Nie wymagam, by mnie kochano, ale sam służę z miłości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 40+ | Świat materialny ogranicza, nie pozwala się rozwijać<br>Muszę dbać o zdrowie i kondycję<br>Mam więcej pasji niż czasu | Przyspieszam przenosząc wirtualny świat duchowy na materialny<br>Łączę siły, żeby budować społeczeństwo<br>Pragnę postępu społeczeństwa<br>Budujemy szkoły, szpitale, mosty, przyszłość<br>Wiemy gdzie dzwonić i kogo zachęcić, by osiągnąć cele społeczne<br>Tworzymy perspektywy dla dzieci i kolejnych pokoleń<br>Wszyscy są potrzebni, dbamy o wszystkich<br>Dla wszystkich znajdujemy miejsce w społeczeństwie<br>Tworzymy wspólnoty lokalne i religijne, grupy wsparcia i pomocy<br>Służymy społeczeństwu, kosztem postępu osobistego<br>Przydatność społeczna jest cenniejsza niż docenienie<br>Znika znaczenie wszystko, co materialne<br>Uczymy innych umiejętnego uczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 50+ |                                                                                                                       | Proces rozwoju przestaje ograniczać to co materialne<br>Życie stało się wyłącznie duchowe<br>Życie twoje i wszystkich innych to tylko postęp<br>Oszczędzasz słowa bo marnują zbyt dużo czasu<br>Wiesz już, że człowiek duchowy nie ma żadnych ograniczeń<br>Widzisz ograniczenie ludzi żyjących światem materialnym<br>W rozwoju duchowym jesteś niepowtarzalny<br>Sam potrafisz zrozumieć wszystkich, ale jesteś nie zrozumiały dla nich<br>Wszyscy ludzie mają znaczenie i rozumiesz ich wszystkich<br>Wszyscy są równi a wykształcenie, religia, narodowość są bez znaczenia<br>Wszyscy mają równy wiek, są tak samo młodzi<br>Nie ma ludzi niepotrzebnych, za to z każdym z nich chcesz mieć kontakt<br>Instalujesz komunikator, by mieć kontakt z wnukami i obserwować ich życie<br>Zakładasz infolinię dla ludzi w depresji, by mieć z nimi kontakt<br>Tworzysz miejsce dla uzależnionych, bezdomnych<br>Najważniejsza jest miłość, rodziną jest ludzkość<br>Celem i sensem istnienia jest budowanie pokolenia lepszego niż ty sam |

|  |  |                                                           |
|--|--|-----------------------------------------------------------|
|  |  | Rozumiesz rolę cierpienia, różnic, śmierci, materialności |
|--|--|-----------------------------------------------------------|